

SØK RÅD!

Alle, både ledere, ansatte, frilansere, selvstendig næringsdrivende, frivillige og andre, kan få gratis bistand og rådgivning i saker om seksuell trakassering og diskriminering.

Balansekunsts rådgivningstelefon

balansekunstprosjektet.no/balansekunsts-veiledningstelefon
940 87 929
Tilgjengelig tirsdager og torsdager kl. 12–15

Likestillings- og diskrimineringsombudet

ldo.no/trakassering
post@ldo.no
23 15 73 00

Arbeidstilsynet

arbeidstilsynet.no/trakassering
arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/telefon-chat
svartjenesten@arbeidstilsynet.no
73 19 97 00

BALANSEMERKET.NO

BALANSE MERKET

Tiltak for et trygt kulturliv

Kunst sprenger grenser.
Kunstnere har rett til å sette egne grenser.

BAL
ANSEKU
NST

RISIKOFAKTORER I KULTURLIVET

Oppdragsarbeid

I kulturlivet jobber mange frilans og som selvstendig næringsdrivende. Uten fast ansettelse kan det oppleves vanskelig å varsle i frykt for at konflikter kan ødelegge for fremtidige karrieremuligheter. Det kan skape en problematisk maktbalanse at frilansere er mer utskiftbare enn faste ansatte.

Uformelle nettverk

Fordi rekruttering ofte foregår via sosiale nettverk, kan viktigheten av å opprettholde gode relasjoner skape maktforhold som gjør det vanskelig å si ifra om ubehagelige opplevelser og sette grenser.

Hierarki og konkurranse

Kulturlivet er ofte preget av konkurranse om få og prestisjefylte plasser. Noen personer og institusjoner besitter mye makt i kraft av å kunne avgjøre andres karrieremuligheter. Det kan koste mye for folk å varsle om uønsket atferd.

Gjennomtrekk

Frilanskultur gjør at mange jobber i produksjoner med begrenset varighet. Når man vet at arbeidsforholdet opphører om kort tid vil mange velge å la være å varsle om kritikkverdige forhold.

Alkohol

Premierer, utstillinger, konserter, konferanser – alkohol er ofte tilstede i kulturlivet. Fest og alkohol kan skape økt risiko for seksuell trakassering.

Flytende rollekart

I én produksjon er A leder og B medarbeider, mens i neste produksjon er B leder og A medarbeider. Når de samme personene jobber sammen med skiftende roller og ansvarsområder kan det oppstå uklare grenser. Er vi venner? Er vi kollegaer?

Glidende overganger mellom jobb og privatliv

Mange kunstnere bruker personlige elementer i sitt kreative arbeid. Å diskutere arbeidet kan dermed innebære å diskutere det personlige. Turnéliv, kveldsarbeid og sosiale settinger, ofte med alkohol involvert, innebærer likeledes en glidende overgang: hva er jobb og hva er privatliv?

Intimitet som arbeidsverktøy

For scenekunstnere er kroppen ens arbeidsverktøy. Nærhet med kollegaer er en del av arbeidet og man jobber tett sammen, ofte alene. Å innta en rolle kan innebære å utfordre egne integritetsgrenser. Å gå inn og ut av roller kan skape uklarhet rundt hvilke relasjoner, normer og grenser som gjelder når og hvor.

Karismatisk makt

Deler av kulturlivet preges av karismatisk lederskap hvor særlig talentfulle kunstnere får mye makt. Enkelte har påpekt at kunstnere som inntar undervisningsstillinger eller lederstillinger kan identifisere seg mer som kunstnere enn som ledere eller undervisere, og i verste fall kan misforstå sitt ansvar.

Grensesprengende kunst

Kunstneriske praksiser er ofte kjennetegnet av det å sprengre grenser. Kunsten bryter med konvensjoner og normer, og sprenger stadig kunstneriske grenser. Det er samtidig viktig at kunstnere opplever at det rom for å sette egne grenser og at hele produksjonen er bevisste på dette.

